

Verslag

Aanwezig: Pascal Borry, Chinook Byrne, Simon De Vriendt, Esther Van der Zwaag, Paula Vanhoovels

Verontschuldigd: Caroline Jannes

1. Toevoeging Esther Van der Zwaag

Esther Van der Zwaag kan toetreden tot de ethische commissie nu de algemene vergadering van de Vlaamse Atletiekliga besliste dat leden met een buitenlands paspoort, aangesloten bij één van onze verenigingen, kunnen toetreden mist ze woonachtig zijn in België.

Met haar professionele ervaring als vertrouwenspersoon én als club-vertrouwenspersoon is ze zeker een meerwaarde voor de beleidscommissie.

2. Werking afgelopen periode

- Momenteel telt de federatie 129 vertrouwenspersonen (voor 90 clubs).
- Er werd een infosessie gegeven over het vlaggensysteem. Dit basissysteem voor beoordelen van grensoverschrijdend gedrag werd recent uitgebreid tot fysiek en psychisch grensoverschrijdend gedrag, alsook pestgedrag en heet nu “grenswijs”. Sessies hierover zullen regelmatig opnieuw georganiseerd worden omdat het systeem een basis is voor beoordelen van grensoverschrijdend gedrag door vertrouwenspersonen in de clubs. De tool wordt ook geïntegreerd in de Initiator-trainersopleiding in alle sporten.
- Er wordt op 20 mei een sessie over het handelingsplan georganiseerd. Hierin wordt een overzicht gegeven van preventieve maatregelen die clubs kunnen nemen én een reactiewijzer bij het ontvangen van een melding.

Beide sessies worden door Paula gegeven. Zij is erkend als docent van het centrum ethiek in de sport.

- Op vraag van de atletencommissie werd een brochure ontwikkeld betreffende mentaal welzijn. Bij het lanceren van de brochure zal ook een infosessie voorzien worden die online doorgaat op 24 juni. [Meer info](#).
- Met de groep “Iedereen aan Boord”, onder leiding van Tine Vertommen, werd een tool ontwikkeld om trainers in de clubs te sensibiliseren rond het omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Deze tool zal bij Daring Atletiek Club Leuven eind juni getest worden. Het gaat over 3 korte sessies van 1u die telkens na een training in een kleine groep (max. 6 personen) doorgaan.

3. Rapport Gymfed - aanbevelingen

De bevindingen uit het onderzoeksrapport nav. incidenten bij de Gymfed worden besproken.

1. Installeer een open taskforce rond grensoverschrijdend gedrag

→ Simon verduidelijkt dat dit binnen de Gymfed nodig is om de problematiek aan te pakken en de toestand te regulariseren. Dit is niet preventief nodig. De ethische adviescommissie heeft de taak om ethiek in de federatie te bewaken.

2. Bekijk de problematiek in een bredere context

De VAL stelt gedragscodes ter beschikking aan de clubs, de federatie heeft in elke club minstens één club-vertrouwenspersoon en organiseert infosessie. Hier voldoen we aan de gestelde eisen.

3. Doe een grondige screening van alle coaches.

De VAL adviseert de clubs om minstens een intakegesprek te houden met nieuwe trainers, waarbij gepolst wordt naar motivatie, eerdere ervaringen in de sport, ... Daarnaast zal in de toekomst ook gesensibiliseerd worden om een model 2 uit het strafregister te vragen. Dit model 2 kan online en gratis bekomen worden bij de meeste gemeenten. Het model 2 mag men niet opvragen (en bijhouden), wel inkijken. Het is zeker geen houvast waarmee grensoverschrijdend gedrag uitgesloten wordt maar wel een

prikkel dat de club waarde hecht aan ethiek. Dat uitdragen is zeker een meerwaarde voor de uitstraling van de club.

De commissie stelt dat alle trainers die vanuit de federatie een taak krijgen wél een gedragscode zouden moeten tekenen en men ook hier een blanco uittreksel model 2 zou moeten aantonen. De federatie moet hierin een voorbeeldfunctie hebben.

4. Investeer in vorming van trainers en andere belanghebbenden.

De Vlaamse Trainersschool zet méér in op ethische aspecten binnen de vernieuwde opleiding Initiator (module 1).

Daarnaast staan alle infosessie en bijscholingen van de VAL open voor alle geïnteresseerden.

5. Zet gezond en ethisch sporten op de eerste plaats.

Iedereen moet de ethische principes kennen en toepassen, zowel in topsport als basissport en recreatie.

6. Spring omzichtig om met de ontwikkelingsnoden van jonge sporters die topsport nastreven.

Beschikt topsport over ontwikkelingslijnen op vlak van ethiek (mentale ontwikkeling)?

- verhouding trainingsbelasting en -belastbaarheid

- mentale ontwikkelingslijnen

Paula zal dat navragen.

7. Beschouw een blessure nooit als normaal.

Zit sterk vervat in de trainersopleidingen. Het zou goed zijn moest er een lijst zijn van artsen, specialisten en kiné's in de atletiek.

8. Zorg voor een open communicatie op maat

Komt aan bod in de trainersopleidingen.

Daarnaast zijn de atleten die in een topsporttraject zitten al wat ouder/rijper dan in andere sporten waardoor de communicatie op een andere manier verloopt en atleten ook al weerbaarder zijn.

De commissie adviseert wel om bij kampen of stages duidelijk de programma's vooraf door te geven aan ouders/deelnemers én de geldende afspraken tijdens de stages. Paula zal dit doorgeven aan enerzijds topsport ifv. stages en anderzijds de jeugdverantwoordelijke ifv. kampen.

9. Zorg voor transparantere selectiecriteria en -procedures

Hier merkt de ethische commissie op dat de criteria niet voor alle kampioenschappen even transparant zijn (bv. EK veldlopen). Meer transparantie en objectivering van de criteria zou leiden tot minder frustratie.

10. Werk uitstroombeleid en bijhorende nazorg uit als een systematische opdracht

Hoe zit het met uitstroom van atleten uit de TSS? Is er nazorg?

Hoe zit het met atleten die uit de eliteselectie vallen?

Wat gebeurt er met atleten die stoppen?

Hierover kan input gevraagd worden aan de sectie Topsport.

Gezien de verschillende vragen gericht aan topsport zou bij een volgende vergadering van de ethische adviescommissie een afgevaardigde uit Topsport kunnen gevraagd worden om deze items te verduidelijken.

Naar aanleiding van dit hele dossier is er de bedenking dat atleten die geen vertrouwen hebben in de federatie toch een klacht zouden moeten kunnen indienen bij het Vlaams Sporttribunaal, betreffende grensoverschrijdend gedrag. Hiertoe is een aansluiting bij het Vlaams Sporttribunaal ook voor ethiek een noodzaak (nu zijn we enkel aangesloten voor dopingzaken), anders kunnen de leden niet rechtstreeks bij hen terecht.

De ethische commissie zal hiertoe een nota opmaken om voor te leggen aan de Raad van Bestuur.

4. Eetstoornissen (topsportomgeving)

Vanuit de topsportafdeling werd informatie bezorgd betreffende de aanpak van (mogelijke) eetproblemen. Hier wordt sterk op ingezet in de topsportafdeling, doch de ethische commissie is van mening dat dit één van de belangrijkste problematieken is in de atletiek en dat deze zich niet alleen in de topsport situeert. Het zou nuttig zijn om samen met enkele organen te bespreken hoe we hiermee omgaan: topsport, medische commissie, atletencommissie, trainerscommissie en ethische commissie.

Simon meldt dat bij Eetexpert vzw een infobrochure opgevraagd worden met gegevens waar men terecht kan als trainer of ouder bij vermoedens van eetproblemen bij een sporter.

5. Richtlijnen sportkampen - adviezen ICES vs. huidige aanpak

Vanuit ICES worden richtlijnen opgemaakt waarbij aandacht gevraagd wordt voor aspecten van ethiek bij sportkampen.

Paula zal de lesgevers van sportkampen basisinfo bezorgen (via online sessie) en met hen een aantal afspraken maken voor het geval zich een feit zou voordoen. Naar de toekomst toe is het belangrijk te bewaken dat bij elk sportkamp /elke stage minstens één vrouwelijke en één mannelijke begeleider aanwezig is.

Het advies van ICES zal, na ontvangst, ook aan de clubs bezorgd worden.

6. Transgenders

De Vlaamse Atletiekliga heeft momenteel nog niet te maken met transgenders die willen deelnemen aan competities maar de ethische commissie is zich bewust dat we ons hierop moeten voorbereiden. Op basis van de regelgeving van de IAAF en de manier van werken van de Atletiekunie (NL) zal de commissie zich in een volgende vergadering beraden over een advies dat zal voorgelegd worden aan de medische commissie.

7. Varia

In het handelingsplan van de federatie is niet duidelijk hoe een melding al dan niet wordt doorgegeven naar het federatieparket/het tuchtorgaan. Dit zou op een geobjectiveerde manier moeten gebeuren. De ethische commissie zal dit bekijken en een advies opmaken aan de Raad van Bestuur.

Advies aan de Raad van Bestuur

De commissie stelt dat alle trainers die vanuit de federatie een opdracht krijgen enerzijds een gedragscode zouden moeten tekenen en dat men anderzijds ook een blanco uittreksel model 2 zou moeten aantonen.

Op die manier voldoet de federatie aan haar voorbeeldfunctie.

Volgende vergadering: woensdag 30 juni om 9u (tot uiterlijk 11u)

Agenda

- Nota's aan de raad bestuur (pt.3 en pt.7)
- Dossier transgenders